

Moció de la CUP Molins per l'adhesió de Molins de Rei a l'Associació de Municipis i Entitats per l'Energia Pública (AMEP)

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

La transició energètica s'està plantejant a escala global. La crisi climàtica i els compromisos de reducció de les emissions de gasos amb efecte hivernacle són argument suficient per iniciar aquest procés de transició energètica i descarbonització de l'economia; el model energètic actual té uns costos econòmics, socials, ambientals i per a la salut de les persones molt elevats.

En contraposició al model actual, la transició ens ha de portar a garantir el dret social a l'accés a l'energia, a democratitzar l'energia i fomentar la participació ciutadana i de cooperatives, petita i mitjana empresa, a la producció d'energies renovables autòctones, distribuïdes i properes als punts de consum, a l'abandonament de l'energia nuclear i del consum de combustibles fòssils per la producció d'electricitat, de calor i per desplaçar-nos, a la transformació dels nostres edificis, la modernització de la xarxa de distribució, i a desenvolupar eines tecnològiques per gestionar de manera més efectiva.

Europa ha aprovat un paquet normatiu per regular la transició amb uns objectius concrets pels anys 2030 i 2050, i que preveu que la ciutadania adopti un paper actiu. Actualment el Govern de l'Estat i la Generalitat estan transposant i desenvolupant aquesta normativa, que ens afectarà molt directament.

Ciutadania, entitats, cooperatives, petites i mitjanes empreses i administracions tenen un paper clau en aquest procés. Els ajuntaments no poden continuar actuant només com a consumidors d'energia, i han de liderar la transició a la ciutat reforçant el seu paper de productors d'energies renovables, tenir capacitat d'intervenció en el mercat i participar en la distribució i comercialització d'energia verda pels seus consums i els de tercers.

Aquest objectiu de transició energètica justa, democràtica i sostenible, molt especialment relació al sistema elèctric, requereix una profunda reforma del model actual per finalitzar amb l'actual situació d'oligopoli elèctric que ha generat preus elevats i manca de transparència. A tall d'exemple, recentment hem vist amb indignació com empreses del sector com Endesa o Iberdrola, pujaven els rebuts als usuaris en plena onada de fred i en situació de pandèmia. En conseqüència, a principis de 2021, anunciaven a bombo i plateret l'augment dels beneficis milionaris que els genera la gestió de l'energia elèctrica. A banda de totes les mesures que caldrà adoptar en relació amb la producció d'energia, és molt necessari afrontar canvis estructurals en la regulació de les xarxes elèctriques, i que l'administració pública pugui participar en les activitats de transport d'energia i operació de tot el sistema. En aquest sentit, i pel que a municipis es refereix, s'han d'adoptar mesures que afavoreixin i permetin la municipalització de les xarxes de distribució d'electricitat, tal com es fa en altres països d'Europa.

L'energia és un dret fonamental i les administracions públiques han de ser garants d'una comercialització socialment responsable i sostenible de l'energia. El món local ha patit recentment coaccions de l'oligopoli elèctric, que s'ha adreçat als ajuntaments advertint de tallar el subministrament a les famílies vulnerables si no es fa front a una part del deute des dels ajuntaments. A això s'afegeixen les contínues queixes del món local respecte la manca d'informació i atenció als usuaris i usuàries, i a les mateixes administracions locals, i els dèficits de la xarxa i la seva deficient conservació que ocasionen interrupcions del subministrament.

En data 23 de febrer de 2021, 74 municipis i 4 entitats del país varen constituir l'Associació de Municipis i Entitats per l'Energia Pública (AMEP), que té com a finalitat difondre i promoure la titularitat, la propietat i la gestió pública de les xarxes de distribució d'energia elèctrica, i donar suport als municipis que vulguin encaminar-se cap aquest objectiu, a més de desenvolupar accions per impulsar una transició energètica cap a un model just, democràtic i sostenible.

L'AMEP és una associació sense ànim de lucre, amb personalitat jurídica pròpia i plena capacitat jurídica d'àmbit territorial català.

Amb la finalitat anteriorment descrita, l'associació desenvoluparà accions i realitzarà activitats per a la creació d'una línia comunicativa pròpia, l'organització de jornades, seminaris i cursos, i la creació d'un marc de treball, coordinació, col·laboració i debat entre municipis. També recolzarà i participarà en iniciatives dels municipis per difondre i promoure la titularitat, la propietat i la gestió públiques de les xarxes de distribució d'energia elèctrica, i impulsarà iniciatives de debat tècnic, investigació i recerca sobre les finalitats de l'associació.

Podrà col·laborar i participar en xarxes nacionals, estatals i internacionals, i incidir en les polítiques públiques relatives a l'energia. Finalment, l'associació crearà un centre de recursos o base documental d'experiències, iniciatives o estudis, realitzarà serveis d'assessorament tècnic i assistència jurídica i administrativa als municipis per assolir la titularitat, la propietat i la gestió públiques de les xarxes de distribució d'energia elèctrica, i podrà sol·licitar ajuts i subvencions en nom propi o dels municipis associats.

A Molins de Rei el compromís de la lluita contra l'emergència climàtica i l'impuls d'un model energètic just, sostenible i renovable es planteja com una necessitat ineludible. Tant és així que en el Pla Local d'Adaptació al Canvi Climàtic, s'ha programat acomplir algunes actuacions en aquest sentit: Campanyes de sensibilització en l'ús eficient de l'energia i l'ús de les energies renovables, Continuació de mesures d'estalvi, de lluita contra la pobresa energètica o vulnerabilitat energètica..., És d'interès municipal adherir-se a l'AMEP, ja que és una eina clau per defensar els interessos municipals i de la ciutadana en la tramitació i aprovació de la nova normativa que regularà la transició energètica, i molt especialment aquella relacionada amb la distribució d'energia elèctrica i l'autoconsum d'energia renovable.

La participació en l'associació permetrà al municipi a tenir veu davant de les altres administracions i organitzacions per incidir en la millora del servei de distribució d'energia i en assolir una comercialització justa i equitativa. Avui dia, molts processos, assumptes i problemàtiques tant d'àmbit social, econòmic, territorial com ambiental es desenvolupen a una escala que supera la capacitat i l'abast dels municipis, o almenys d'aquest de forma individual. Des de serveis i infraestructures de tota mena, fins a polítiques molt diverses que tenen una importància vital per la ciutat real, com és el cas de la producció, distribució i comercialització de l'energia elèctrica. En aquest escenari, els municipis tenen eines per fer política en una escala superior i amb nous models de governança: mancomunitats, consorcis, àrees metropolitanes i xarxes de municipis. Nous models basats en la cooperació institucional, xarxes que permeten treballar plegats i intercanviar coneixements i experiències, promoure relacions i col·laboracions, donar suport mutu, interactuar conjuntament amb administracions i altres organitzacions, realitzar activitats que individualment no són a l'abast, etc.

L'associació és també una oportunitat per projectar-se més enllà dels límits municipals, creant sinergies i complementant la vocació de servei al país amb els beneficis que localment es poden obtenir. Permet que el municipi es posi dins el país en la transició energètica i la lluita contra l'emergència climàtica, permet obtenir informació i crear una xarxa de contactes dels quals també es poden generar sinergies en altres àmbits.

Les quotes ordinàries s'aproven anualment per part de l'assemblea general. Per aquest any 2021 la quota és l'equivalent al 5% dels habitants del municipi en euros, amb un topall màxim de 15 mil euros, i un topall mínim de 150. Donat que la població de la Vila, segons dades de l'Idescat és de 25.940 habitants, la previsió de despeses serà doncs de 1.297,00 €.

Així doncs,

ATÈS que els ens locals poden constituir associacions, d'acord amb el que preveu tant la Llei Reguladora de les Bases del Règim Local, en la disposició addicional cinquena, com el text refós de la Llei municipal i del règim local de Catalunya en els seus articles 133 a 136, així com pel que preveu la regulació en matèria d'associacions contemplada en el Títol III del Codi Civil de Catalunya, segons Llei 4/2008, de 24 d'abril, relatiu a les persones jurídiques i, supletòriament, per la legislació estatal en matèria d'associacions;

Vista la proposta d'estatuts de l'associació que s'acompanya, i pels motius exposats, el Ple adopta els següents:

ACORDS

PRIMER.- REALITZAR en el termini de 3 mesos els tràmits necessaris per tal de completar l'adhesió de l'Ajuntament de Molins de Rei a l'Associació de Municipis i Entitats per l'Energia Pública (AMEP), incloent-hi l'assignació pressupostària a càrrec dels romanents i la designació dels representants municipals que hi participaran, amb la finalitat de difondre i promoure la titularitat, la propietat i la gestió públiques de les xarxes de distribució d'energia elèctrica, així com donar suport als municipis que vulguin encaminar-se cap aquesta fita, i desenvolupar accions per impulsar una transició a un model energètic just, democràtic i sostenible.

SEGON.- SOL·LICITAR a l'AMEP que aprovi l'adhesió de l'Ajuntament de Molins de Rei com a membre de ple dret de l'associació.

TERCER.- NOTIFICAR els presents acords a l'AMEP i als serveis municipals que n'hagin de tenir coneixement.

Molins de Rei, 15 de març de 2021